

Beszámoló a Szatymazi Értéktár Bizottság munkájáról

Szatymaz Községi Önkormányzat		
ÉRKEZÉS: 2026 FEBR 05	HATÁRIDŐ: 00962/2026	
SZÁM: U/256-1/2026	MELL.: db	
ELŐSZÁM:	UTÓSZÁM:	ÜGYINTÉZŐ: D. Szeggy

Tisztelt Képviselő-testület!

A magyar országgyűlés 2012. április 2-án elfogadta a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényt. Ennek végrehajtásáról a 114/2013. (IV. 16.) Kormányrendelet intézkedik. A törvény célja számba venni és dokumentálni nemzeti értékeinket, és ebből külön adatbázist alkotni. A törvény szerint az összegyűjtött értékeket közzé kell tenni, gondoskodni kell ezen értékeknek megismertetéséről. A gyűjtőmunkát a lehető legszélesebb körre kell kiterjeszteni. Az összegyűjtött nemzeti értékekből a Hungarikum Bizottság létrehozta a Magyar Értéktárat, melynek az elemeiből választják majd ki az ún. hungarikumokat. E mellett a törvény célja, hogy elősegítse a nemzeti értékek és hungarikumok fennmaradását és védelmét ezzel is erősítve a nemzeti tudatot.

A nemzeti értékek gyűjtése az alábbi hierarchikus szisztéma szerint épül fel:

A rendszer első lépcsőfokán a települési értéktárak helyezkednek el. A települési értéktárat a települési önkormányzatok hozhatják létre. 2015. januárjában megalakult Szatymazon a Helyi Értéktár Bizottság. A bizottság feladata összegyűjteni a településsel kapcsolatos tárgyi kulturális és szellemi értékeket, feladatai közé tartozik a településen fellelhető nemzeti értékek azonosításának szervezése, a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény létrehozása, valamint azok megyei értéktárba történő megküldése.

A második lépcsőfokot a megyei értéktárak jelentik. A települések helyi jelentőséget meghaladó összegyűjtött értékeit tartalmazhatja a megyei értéktár. Az így elkészített megyei értéktárat a Hungarikum Bizottságnak küldi meg a megyei önkormányzat. A fentiekben túl az egyes ágazatokért felelős miniszterek szakágazatukban meghatározzák a feladatkörükbe tartozó, egyéb szabályozás szerint önállóan nyilvántartott nemzeti értékek körét, ez az ágazati értéktár, és azt megküldik a Hungarikum Bizottságnak.

A Hungarikum Bizottság hozza létre a Magyar Értéktárat, amely egy következő szintje az értékpiramisnak. Itt kerülnek összesítésre és gondozásra a települési, a tájegységi, a megyei és az ágazati értékek, a külföldi értékek adatai, továbbá a törvény erejénél fogva ezen értéktárba tartozó nemzeti értékek adatai.

Az értékpiramis csúcsán helyezkedik el a Hungarikumok Gyűjteménye. A Magyar Értéktárban összesített és rendszerezett nemzeti értékek köréből a Hungarikum Bizottság választja ki a hungarikumokat, a jogszabályban meghatározott szempontok szerint. A hungarikumok gyűjteményébe bekerülő nemzeti érték részesülhet a hungarikum tanúsító

2026.02.06. Szeggy (KT)

védjegyben, amely által mindenki számára egyértelművé válik a jövőben, hogy a valóságban mely értékünk kapta meg a hungarikum minősítést.

A magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 01.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése az alábbiak szerint szabályozza a települési értéktárak működését: „A Települési Értéktár Bizottság működési szabályzatát a települési önkormányzat határozza meg. A Települési Értéktár Bizottság a) legalább három tagból áll, b) munkájába bevonja az országos és területi közművelődési szakmai szolgáltatást biztosító szervezetet, továbbá bevonhatja az értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országosan és területi szinten működő szakmai, egyházi vagy civil szervezeteket, valamint egyéb szakértőket, és c) évente beszámol a tevékenységéről az alapító önkormányzatnak.”

Az Szatymazi Értéktár Bizottság megalakulása óta 130 db értéktári tételt dolgozott fel. Jelen tájékoztató a 2025. év második félévének értéktári munkáját hivatott bemutatni.

A települési értéktár munkájának célja - azon túlmenően, hogy összegyűjti, feltárja, és megőrzi azokat a jellegzetességeket, amelyekre büszkék lehetünk - hogy az értékeinket rendezvényeinken a helyi lakossággal, valamint az idelátogatókkal is megismertesse.

2025. második félévében nem érkezett javaslat a Települési Értéktárba történő felvételre.

Tevékenységünk 2025 második felében:

- A meglévő anyagainkat (helyi értékekről szóló dokumentumok, fotódokumentációk) felhasználva hozzájárultunk egy helytörténeti munkatankönyv megírásához, melynek írója Barna Károlyné, a Szent István Katolikus Általános Iskola igazgatója. Az Értéktár Bizottság részéről segítői Rácz Andrea és Feketéné Bárkányi Ilona.
- Együttműködtünk továbbá az alábbi anyag elkészítésében: „Szatymaz község településfejlődése 1950-2025 között”. Az anyagot Fírbás Zoltán kartográfus készítette, melynek tartalma: a településfejlődés az 1950-től máig vezető folyamat szemléltetésére térképes - szöveges - képes összefoglalása régi légi fotók, történeti térképek, községrendezési tervek alapján; korabeli sajtó információk a településfejlődésről; fejlődéstörténeti szintetizáló térkép-sorozat; a belterület építés-fejlődési fázis / övezeti térképe; - térség-határtérkép;- időrendbe fűzött képes-szöveges összefoglaló prezentáció.

- A Neszürjhegyi iskola épületében lévő tárgyi gyűjtemény feldolgozását, tisztítását, katalogizálását Mód László a Móra Ferenc Múzeum tudományos munkatársa és egyetemi tanítványai segítségével hamarosan megkezdjük.

Az Értéktár Bizottság munkája folyamatos, várjuk az újabb javaslatokat a települési értéktárba. Egy érték Települési Értéktárba kerülésére bárki lehet javaslatot. A javaslattevő a benyújtani kívánt értéket elektronikus vagy papír formában adhatja be. Az Értéktár Bizottság a beérkezett javaslatokat megvizsgálja és javasolhatja a helyi, illetve a megyei értéktárba vételét.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Szatymazi Értéktár Bizottság beszámolóját elfogadni szíveskedjen.

Szatymaz, 2026. 02. 05.

Tisztelettel

Burkus Andrásné
elnök